

**Naročnina**  
za državo SHS:  
za celo leto naprej Din. 120—  
za pol leta " " " 60—  
za četrt leta " " " 30—  
za en mesec " " " 10—  
**za inozemstvo:**  
celoletno . . . . . Din. 216—  
mesečno . . . . . " 18—  
**Sobotna izdaja:**  
v Jugoslaviji . . . Din. 15—  
v inozemstvu . . . . . " 35—  
Posamna štev. 75 par.

# SLOVENEK

**Gene inseratom:**  
Enostolpna petina vrsta malih  
oglasov po K 4— in K 6—  
veliki oglasi nad 45 mm vsi-  
štne po K 8—, poslana itd.  
po K 12—  
Pri večjem naročilu popust.  
Izhaja vsak dan izvenredno  
ponedeljka in dneva po praz-  
niku ob 5. uri zjutraj.  
Mesečna priloga: Vestnik SKS  
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.  
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne  
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

## Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.  
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase.  
Zagreb 39.011, Sarajev. 7563, praška in dunaj. 24.797

### Friderik vit. pl. Lama: Francija in sv. stolica.

Zadnji čas je italijansko časopisje znova začelo pogrevati stvar o nekem sporu med Francijo in sv. stolico, nastalem o priliki genovske konference. Kakor je gotovo še v splošnem spominu, je tedaj Pij XI. pisal genovskemu nadškofu pismo, v katerem je opominjal na spravo narodov in rekel med drugim, da se sovražstvo izpremeni tudi v škodo zmagovalca samega. Dalje je pisal, da se ne sme pozabiti, da najboljšje jamstvo za mir ni gozd bajonetov, ampak medsebojno zaupanje in prijateljstvo. Dasi so se te besede glasile docela splošno, jih je vendar svet smatral kakor naperjene posebej proti Franciji in francoko časopisje se je zelo razburjalo. Da ni ostalo samo pri tem, je bilo razvidno iz Poincaréjeve izjave v odseku za zunanje stvari, češ da je naročil francoskemu poslaniku pri sv. stolici Jonnartu, naj opozori kardinala Gasparrija na razne izraze nekkih papeževih dokumentov, ki jih smatra kot za Francijo malo ugodne.

Že tedaj so začele po časopisju strasti vesti o težkem nesporazumljenju med Francijo in sv. stolico. Ko je pa kmalu nato poslanik Jonnart končno izvršil svoj že večkrat javljeni sklep, da odstopi kot poslanik in se vrne na delo za svojo stran, je italijansko časopisje brez pridržka pisalo o napetosti med Francijo in vaticanom. Seveda tudi francoski listi niso molčali in prostozidarski »Passe« je za lase privlekel na dnevni red tudi rusko-vaticanski problem, češ da pomenja dogovor med sv. stolico in Moskvo (ki je bil pa sklenjen že meseca marca) poraz francoske politike. »Osservatore« je nato dne 5. maja še enkrat z vsem povdankom ugotovil, da so se tikala tista pogajanja edino le svobodnega gibanja papeževih pomožnih odposlanstev v stradalajo ruske pokrajine in da je vsako versko ali politično razširjenje teh karitativnih namenov sv. stolice fantastično.

V tem so pa dobili neki krogi na Francoskem, ki jim prijateljske zveze z vaticanom nikakor niso po volji, nov povod za napade na sv. stolico. Nuncij msgr. Cerretti se je bil namreč udeleževal kongresa krščanskih strokovnih društev v Parizu ter se tam odločno izjavil za osemurni delavnik, kar salonskim socialistom Herriotu, Varenneu, Sembatu i. dr., ki sede v senatu, nikakor ni bilo po čudi. Listi so predli stvar dalje in vedeli povedati, da se je tudi pariški kardinal Dubois grajalno izrazil o tem nuncijevem nastopu. Vsekakor se je kardinal Dubois takoj oglašil z izjavo, da je vest docela izmišljena.

Tako oglojane kosti so se končno znova polastili rimski nacionalistični listi in se nenadoma začeli ogrevati za sv. stolico, češ da je zaradi svojega stališča nasproti Italiji morala prestopiti že marsikaj pritisk. Namigavali so na težko napetost med sv. stolico in Francijo, na diplomatske ugovore itd. Vse to so pisali italijanski listi baš v dneh, ko je bil msgr. Cerretti v Metz, kamor je prišel na liturgični kongres, slovesno sprejet s sodelovanjem vseh občinskih in državnih oblasti ter častne stotnije. V dneh, ko je nuncija sprejel Millerand in ko je izšel uradni komunike, ki zavrača vse vesti francoskih in italijanskih listov o nesporazumljenju med Francijo in sv. stolico kot zmotne. Poincaré pa je od svoje strani posebej izjavil, da vsa ta kampanja ni drugega nego manever njegovih političnih nasprotnikov radikalcev.

Tako se zlovešče napovedbe nekkih listov o ponovnem pretrganju zvez med Francijo in sv. stolico zaenkrat ne uresničijo. Vendar imamo v tem slučaju nov dokaz, kako težko stališče ima sv. stolica in kako previdna mora biti, da ne zadene kje koga v komolec.

### ITALIJA PRISTANE NA IZPREMEMBE DOGOVORA.

Belgrad, dne 24. jun. Izv. Po poročilih iz Rima je verjetno, da vendarle pride do popolnega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo na podlagi formule aneškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea in da bo Italija pristala na izpremembe, ki jih zahteva Jugoslavija.

### Ekspeze finančnega ministra.

Belgrad, 24. junija. (Izv.) Danes ob 9.30 dopoldne je otvoril predsednik dr. Ribar sejo narodne skupščine. Pred prehodom na dnevni red je naznanil tajnik, da je kralj sankcioniral več zakonov, in sicer zakon o trgovinski pogodbi med našo državo in Nemčijo, zakon o zaščiti ubogih in bolnikov, zakon o zaščiti dece in mladine, zakon o zaščiti delavcev in zakon o zavarovanju delavcev.

Predsednik dr. Ribar je sporočil, da je sprejel zakonski načrt o dvanajstini za mesec julij in zakonski načrt o inozemposojilu v znesku 100 milijonov dolarjev. — Nato je narodna zbornica prešla na ustna vprašanja. Vojni minister je odgovarjal na vprašanje narodno-socialističnega poslanca Deržica glede batinanja kmetov in mu dejal, da nima o tem nikakih podatkov in da zato ne more točno odgovoriti. Poslanec Deržič se s tem odgovorom ni zadovoljil in izjavil, da bo v tej zadevi stavil interpelacijo. Na drugo vprašanje vojni minister ni odgovarjal, ker interpelanti niso bili navzoči.

Nato je povzel besedo fin. minister dr. Kumanudi, da poda svoj ekspeze o proračunu za leto 1922. Ekspeze so vsi navzočni poslanci poslušali z veliko pozornostjo. Dr. Kumanudi je najprej govoril o razvoju proračunskega vprašanja od 1. 1919 do danes. Nato je prešel na letošnji proračun, ki je v prvotni obliki predvideval devet milijard izdatkov. Proračun je bil potem reduciran na sedem milijard, nato pa zopet na 6.277,804.000, pri čemer je bil tedaj razloček skoro eno milijardo dinarjev. Iz finančnega odbora je izšel proračun popolnoma drugačen in sicer s prebitkom 2.800.000 dinarjev. Da se razvidi, kako je prišlo do te vsote, se je treba ozreti nazaj do 1. junija 1921. Najprej smo imeli proračunske dvanajstine, kjer so znašali izdatki nad 6 milijard. Dvanajstini za mesec januar in februar znašata 5.798.270.000, a izdatki dvanajstin za meseca marec in april ter maj in junij po 6.140.927.000 dinarjev. Iz tega je tedaj razvidno, da so bili izdatki zelo neredni in da so se gibali med vsoto 5.700.000.000 in 6.890.000.000. Vse to se je zgodilo tekom enega leta. To je navajal finančni minister zato, ker se je moral proračun povišati za štiri milijarde, to pa vsled tega, ker je prometno ministrstvo začetkom predlagalo zase 831.850.442 dinarjev. Te kredite je finančni odbor odobril, in sicer je vstavil 402.452 dinarjev v proračun, dočim je bil ostali del krit s posojilom. Vendar pa je izšel ta proračun iz finančnega odbora z zneskom 1.350.500 tisoč dinarjev. Ministrstvo za promet je v pokritje teh izdatkov predlagalo 50 odstotno zvišanje železniških tarifov. V finančnem odboru so tekom debate tudi druga ministrstva zahtevala novih kreditov, ki znašajo 631 milijonov, ne da bi bili pri tem upoštevani izdatki za uradništvo v novih pokrajinah, ki znašajo nad 360 milijonov, ter izdatki za železničarje, ki znašajo 90 milijonov. Vendar se je finančnemu odboru posrečilo, da te zahteve nekoliko omili in zmanjša proračun na 5.690.653.000. Med restrikcijami, ki jih je izvedel finančni odbor, je na prvem mestu redukcija draginjskih doklad. Poprej je bilo predlagano, da se dovolijo draginjske doklade v znesku dveh milijard, v resnici pa so znašale 2.400.000.000 dinarjev, dočim je fin. odbor določil, da znašajo 1.900.000.000 dinarjev. Ta veliki razloček izvira iz tega, ker so se iz kreditov, ki so bili v novih pokrajinah določeni za drag. doklade, izplačevale tudi plače uradništva. Doselej se še ni moglo natančno določiti, koliko pravzaprav znašajo te doklade. Finančni odbor pa je izvršil še marsikaj drugega. Po njegovi iniciativi se je izvršila redukcija uradništva. Opuščenih je bilo 9.996 uradnikov. Finančni odbor je prišel do prepričanja, da draginjske doklade ne smejo znašati več nego 1.800.000.000 dinarjev. Razen tega je izvedel tudi drugo redukcijo, ki na prvi pogled ni važna, ki pa bo donesla državnih blagajni vendarle 50 milijonov, in sicer v vojnem ministrstvu, kjer se orožništvo prideli ministrstvu notranjih poslov, finančni stražniki pa ministrstvu za finance. Na ta način je bilo prihranjenih, kakor že rečeno 50 milijonov dinarjev. Razen tega je finančni odbor zvišal

proračun ministrstva za pošte in brzojav. Finančni minister je navajal vse to, da omogoči primerjanje, kaj je vlada predlagala in kaj je finančni odbor izvršil.

Minister je prešel nato na drž. dohodke in opomnil, da je o tem že obširno govoril v finančnem odboru. Navajal je številke, iz katerih izhaja, da se je času od meseca septembra 1921 pa do 30. aprila 1922 od 140 milijonov predvidenih direktnih davkov plačalo 116 milijonov dinarjev. Dohodki so bili v Srbiji, Dalmaciji, Slavoniji, Banatu, Bački in Vojvodini večji, kakor je bilo predvideno, v Sloveniji, Bosni in Hercegovini pa manjši. Podatki iz Hrvatske še niso znani. Minister je govoril nato o davku na poslovno obrt. Omenil je, da so se dvignili zoper ta davek protesti z različnih strani ter da se je zakon o tem davku izpremenil v toliko, da se bo pri prometu do 360.000 dinarjev plačeval pavšalno, dočim se bo pobiral pri večjem obratu na podlagi izpiskov iz knjig. Minister je napovedal gotove izpremembe tega zakona.

Prešel je na razmere v Srbiji, kjer so se uvedli razni davki, med njimi invalidni davek na bogastvo itd. Dejal je, da zlasti vprašanje pritožb zoper odmero davkov ni pravilno rešeno. V Srbiji je premalo sodišč, ki bi mogla reševati pritožbe zoper davščine.

Belgrad, 24. junija. (Izvirno) V nadaljevanju svojega ekspezeja v narodni skupščini je finančni minister dr. Kumanudi prešel na primanjkljaj v državnem proračunu. Minister je izjavil, da se da deficit ugotoviti le na podlagi podatkov, ki jih more dati na razpolago le Narodna banka. Gre za dolg, ki ga je država napravila pri Narodni banki. Po teh podatkih se je država od 1. junija 1921 do 1. oktobra 1922 zadolžila za 417 milijonov. K tej vsoti pride še 80 milijonov Din, za katere se je država zadolžila v mesecu maju, ki pa so se porabili po 1. juniju. Tako znaša ves dolg države pri Narodni banki 497 milijonov Din. K vsoti je treba pripisati prejšnje kredite, ki se niso mogli popolnoma poravnati in ki znašajo približno 100 milijonov. Odprti so še računi vojnega ministrstva s približno 500 milijonov Din. Ako se sešteje sedanji dolg s prejšnjimi, najdemo, da znaša primanjkljaj 3.350 milijonov Din. Za ta deficit nimamo zaenkrat še sklepnih računov. Primanjkljaj kaže natančno stanje naših financ, ker se popolnoma strinja z množino bankovcev, ki so v prometu. Prišteji moramo še znesek, ki ga je Narodna banka porabila za izmenjavo avstro-ogrskih bankovcev. Tako dobimo, da je vsega skupaj 4600 milijonov Din v prometu.

Finančni minister dr. Kumanudi je prešel nato na državne dohodke. Rekel je, da je bilo od direktnih davkov do 30. aprila t. l. vplačanih 116 milijonov, dočim je bilo v proračunu previdenih 140 milijonov Din. Govoril je o važni reformi, ki jo vsebuje zakonski načrt, katerega je že prejela narodna skupščina in po kateri se davčni uradi ločijo od finančnih uradov. Zlasti je poudarjal važnost dobre davčne uprave. Zelo važno je, da se davki pravilno odmerjajo in naglo pobirajo. Minister je razpravljal tudi o novih davkih, kakor o davku na vojne dobičke, na poslovno obrt itd. Opomnil je, da se bodo ustanovili posebni odbori prve in druge instance za davčne zadeve, ki jih bodo sestavljali davčni obvezanci, katere imenuje finančni minister na predlog trgovskih in obrtniških zbornic. Dasi se je v tem pogledu že mnogo storilo, se pobiranje davkov, zlasti na Hrvatskem in Slavoniji ter Vojvodini ne pobirajo posebno gladko, in sicer zaradi tega, ker zapušča najboljšo moči službo zaradi nezadostnih plač. Izrazil je upanje, da se bodo razmere izpremenile, čim bosta začeli davčni šoli v Belgradu in Novem Sadu kazati uspehe. Navzlic temu pa so državni dohodki vendar le vedno večji. Leta 1919. so znašali dohodki iz direktnih davkov 48 milijonov Din, l. 1920 161 milijonov, l. 1921 520 mil. in v prvih štirih mesecih tekočega leta okrog 160 milijonov Din.

Finančni minister je nato govoril o indirektnih davkih, taksah in carini, ki so se lažje pobirali, ker obstajajo v tem pogledu jasni, enotni zakoni. Dohodki iz raznih pristojbin so znašali l. 1919 18 mili-

jonov Din, l. 1920 81 milijonov in l. 1921 227 milijonov Din. Trošarina je znašala l. 1919 19 milijonov, l. 1920 95 milijonov in l. 1921 377 milijonov Din. Za tekoče leto se od vseh indirektnih davkov pričakujejo dohodki v znesku približno ene milijarde Din.

Zunanja trgovina je pasivna. Toda tudi v tem oziru bo boljše. Dočim je bila leta 1920 trgovinska bilanca še za dve milijardi Din pasivna, je bila lani le še za pol drugo milijardo. Minister je naglašal potrebo sodišč, ki bodo hitro in uspešno pobijala tihotapstvo. Kar se tiče dohodkov iz carin, so znašali l. 1919 111 milijonov, leta 1920 427 milijonov in l. 1921 nad eno milijardo Din.

Dr. Kumanudi je nato branil monopolno upravo, ki kaže v dohodkih lep napredek. Dokazoval je, da nimamo v državi dovolj soli in tobaka in tudi če bi imeli, bi nam vendar za to manjkalo potrebnih prometnih sredstev, da spravimo sol in tobak v promet. Govoril je o monopolu na vžigalice, ki se natančno izvaja le v Srbiji, dočim se drugod pobira le monopolna taksa. Del vžigalic se mora uvažati, ker se proizvaja v naši državi na leto 160 milijonov, porabi pa 250 milijonov škatlic. Monopolna uprava stoji na stališču, da prodaja v lastni režiji ni ugodna in tako fungira pri nekaterih tvornicah vžigalic le kot delničarka, kakor n. pr. pri tvrdki »Drava« v Osijeku, v kateri ima pettisoč delnic in pobira le takse. Tudi monopol na cigaretni papir se ne izvaja popolnoma.

Finančni minister je potem razpravljal o državnih železnicah in rekel, da se račun, da bodo dohodki znašali 747 milijonov Din, ki se bodo po povišanju tarifov za 50% povečali na približno 1200 milijonov Din. V prvih treh mesecih t. l. pa so imela vsa tri železniška ravateljstva že 322 milijonov Din, kar pomenja velik napredek tudi brez povišanja tarifov, tako da se more z vso pravico pričakovati, da bodo dohodki državnih železnic znašali okrog pol drugo milijardo Din.

Zatem je prešel finančni minister na vprašanje državnih domen in dejal, da bo ravateljstvo državnih domen ta posestva hkrati z likvidacijo pokrajinskih uprav prevzelo in razmere tam uredilo.

Finančni minister dr. Kumanudi je govoril v svojem ekspezeju tudi o dinarju in navedel vse, kar se je storilo za izboljšanje njegovega tečaja. Rekel je, da je ravnotežje v proračunu velike važnosti za izboljšanje dinarja in da država že sedem mesecev ni najela nikakega dolga pri Narodni banki v svrhu proračuna. (Klici iz vrst Jugoslovanskega kluba: Zakaj se ne izplačajo dolgovi za nabave in dela pri posameznih ministrstvih?) Tudi izboljšanje prometa bo v tem pogledu ugodno vplivalo. Razen tega mora priti v državo zdrava valuta. Ameriško posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev se bo porabilo le za produktivne in nobene druge investicije. Je pa neka nevarnost za naš dinar, in to je onih 600 milijonov našega novca, ki se nahaja v inozemstvu. Napeti moramo vse moči, da pridemo v posest tega denarja, da se ne uporabi za ošibljenje naše valute, ako bi to prišlo tujcem. Minister upa, da bi režim svobodnega trgovanja z devizami ojačal spekulacijo z dinarjem. Kar se tiče 7% državnega investicijskega posojila je minister dejal, da so zasebniki podpisali 337 milijonov dinarjev, banke pa ostanek, t. j. 163 milijonov Din. Dne 15. marca je prvi kupon zapadel in se je zaradi tega deponiral pri Narodni banki znesek 175 milijonov Din, od katerega je bilo že nad 12 milijonov izplačanih. V proračunu so se morale izvršiti gotove izpremembe in nekateri krediti povečati.

Dr. Kumanudi je končal svoj ekspeze in dejal, da se državne finance boljšajo in da pridejo v doglednem času v red. (Splošno ploskanje.) — Po govoru finančnega ministra, ki je trajal dve uri in pol, je predsednik dr. Ribar zaključil sejo. Prihodnja seja v ponedeljek dopoldne.

### Interpelacije naših poslancev.

UREDITEV RUDARSKIH PLAČ.  
Belgrad, 24. jun. (Izv.) Posl. Gostinčar je vložil vprašanje na ministra za šume in rude, v katerem zahteva, naj se potom vlade skliče

v Ljubljani ali Trbovljah enketa za ureditev rudarskih plač. K tej enketi naj bi se pozvali zastopniki vseh rudarskih organizacij trbovlske premogokopne družbe.

#### VPOKLICI REKRUTOV.

Belgrad, 24. junija. (Izv.) Posl. Škulj je posredoval pri vojnem ministru, naj se ne bi vpoklicali rekruti v času najnujnejših poljskih del v mesecu avgustu. Vojni minister je obljubil, da se bo prošnjam rekrutov ugodilo.

#### DRAGINJSKE DOKLADE IN DOPUSTI POŠTNIH PODURADNIKOV IN SLUG.

Belgrad, 24. jun. (Izv.) Posl. Žebot in tovariši so vložili interpelacijo na ministra za pošto in brzojav radi nabave službenih oblek, odobrenja dopustov in nakazila draginjskih doklad poštinih poduradnikov in slugam v Sloveniji. Po naredbi ministrstva za pošto in brzojav od 25. aprila 1921 bi imeli poštini poduradniki in uslužbenci dobivati obleko, ki jo

dejansko ne dobe. Draginjske doklade so maksimalne za poduradnike 1. razr. na 1500 Din, 2. razred na 1000 Din, 3. razred na 850 Din, 4. razred na 1500 dinarjev in 5. razred na 750 Din, za slugo 1. razr. na 1100 Din, 2. razr. na 850 Din, 3. razred na 800 Din, 4. razr. na 700 Din in 5. razr. na 650. Poslanci Jugoslov. kluba naglašajo v svoji interpelaciji, da je na ta način položaj poštinih poduradnikov in slug poslabšan in da imajo dejansko manjše dohode kakor prej. Radi tega zahtevajo, naj se poštini poduradnikom in slugam dovolijo draginjske doklade po številu družinskih članov. Nadalje poudarjajo, da so poštini poduradniki in slugo po prejšnji službeni pragmatiki dobivali letno 8—14 dni dopusta, po naredbi ministrstva za pošto in brzojav pa imajo pri dovoljenju dopustov poštini direktorji pravico presojati, komu se imajo dopusti dovoliti, in komu ne. Radi tega zahtevajo poslanci Jugoslov. kluba, naj se ta naredba poštnega ministrstva ukine in naj ostane v tem pogledu v volji stara službena pragmatika.

### Nemški minister dr. Rathenau ustreljen.

Berlin, 24. jun. (Izv.) Danes dopoldne je bil ustreljen nemški minister dr. Rathenau, ko se je odpeljal iz svoje vile v Grunewald, da bi se napotil v ministrstvo za zunanje posle. Morilec se je posrečilo pobeegniti. Dr. Rathenau je bil na mestu mrtev. O atentatorjih ni sledu.

Berlin, 24. junija. (Izv.) Vest o atentatu na nemškega ministra za zunanje posle dr. Rathenau se je bliskoma razširila po mestu in povzročila povsod veliko razburjenje. Oblasti so takoj odredile zasledovanje atentatorjev, ki pa doslej še ni imelo nobenega uspeha.

### Demisija dr. Marinkovića sprejeta.

Belgrad, 24. junija. (Izv.) Ker je minister notranjih zadev dr. Marinković tudi po prejemu pisma, ki mu ga je poslal predsednik demokratskega kluba Ljuba Davidović, vztrajal na svoji ostavki, je bila ostavka sprejeta tudi v demokratskem klubu. Ker Ljuba Davidović ne mara sprejeti tega resorta, so nastale v klubu kombinacije, da prevzame to listino Rafajlović. V parlamentarnih krogi ovoré, da izbruhne povodotom zasedbe ministrstva za notranje posle kriza, ker se je podala demisija v najkrovičnejšem trenutku. Govori se celo o tem, da prestopi dr. Marinković v radikalno stranko. Pri seji demokratskega kluba je bilo opažati veliko nezadovoljnost poslancev s finančno politiko dr. Kumanudija. Dr. Kumanudi je nato odstopil, vendar je svojo stavko na pripravljanje nekaterih poslancev umaknil. Politični krogi menijo, da se položaj dr. Kumanudija ni ojačal. Današnja »Pravda« javlja, da bodo radikalci zahtevali zase listino ministrstva notranjih posov.

### Nov protest večine reške konstituante.

Večina reške konstituante je v seji dne 19. t. m. v Kraljeviči sklenila naslednji dnevni red: Večina reške ustavotvorne skupščine ugotavlja in naznanja kulturnemu svetu nevdružne notranje razmere na Reki, kjer obožovane in vihrave bande tujih nacionalfašistov, odkrito podpirane po kraljevih orožnikih, še vedno neovirano vzdržujejo gospodstvo nad deželo in strahujejo njeno prebivalstvo; slovesno protestira proti nameravanemu ovekovečenju tega stanja stvari, ki še danes onemogo-

čuje vrnitev in redno delo ustavotvorne skupščine v Reki; opozarja, kako je tudi zadnji krvavi čin v Valscurigie služil za neplemenit nastop kralj. oblasti in nacionalfašistov v svrhu opravičenja novih krvavih represalij proti brezbrambnim meščanom, kakor tudi v svrhu razgaljenja in moralnega oškodovanja vlade in večine reške konstituante, imejoče svoj sedež tačas na jugoslovanskem ozemlju, nasproti vladi SHS; obžaluje, da je italijanska vlada, pristransko informirana od običajnih interesirancev, razvila tudi ob tej priliki nasilno sramotilno kampanjo; zahteva skorajšno in polno primembo čl. 4. rapalske pogodbe; zahteva razorožbo in odstranitev nemirnih elementov in podpihovanih tujcev z Reke; izraža vse svoje obžudovanje in spoštovanje ponosnemu in vstrajnemu reškemu ljudstvu, ki kljub preganjanju, bedi in kljub terorističnim nasiljem, ki jih podpira prijenljiva pasivnost kraljevega orožništva — ne kloni glave niti pod najtršimi izkušnjami in priznalno odobruje delo, ki ga je razvil predsednik gosp. Riccardo Zanella, kateremu iznova izraža svoje polno zaupanje.

### Politične novice.

+ Ponesrečene zaupnice. Mladini so naročili po raznih krajih, med drugim tudi v ljubljanskem okraju, zaupnice za dr. Žerjava, ker mislijo, da se bodo na ta način oprali težkih očitkov g. Kamenarovića. Te zaupnice pa ne prenesejo kritike niti v očeh demokratov okoli »Slov. Naroda«, ki danes o njih piše sledeče: Ob najnovejši zaupnici, ki jo je izrekel neko ljubljansko politično društvo, je vodstvo tega društva tudi izjavilo, da »zavrača in obsoja vse pojave nedisciplinarnosti poedinih pripadnikov stranke.« To sodbo je vodstvo dotičnega društva zireklo, ne da bi zaslišalo one pripadnike stranke Značilno za nepristranost sodbe! Dalje

pa je vprašati, kako daleč gre disciplinarnost? Ali je poedini pripadnik dolžan, da mora pod očitkom nedisciplinarnosti prenašati prav vse, četudi največje nerodnosti in pogreške kakega vodit. stranke. Kdo ruši v takem slučaju strankino disciplino, ali tisti, ki se upre napravljeni pogreški, ali pa storilec pogreška. — Tako dobivajo mladini nezaupnice od lastne stranke.

+ Priznanje. Za ustanovitev samostojne politične organizacije za Goriško in Istro namesto sedanega centralnega društva »Edinost« v Trstu se zavzema tudi dopisnik »Slovenskega Naroda«. Glede »novostrujarjev« (krščanski socialci) pravi, da so oni res edini, ki kaj delajo, dočim pristaši tržaške orientacije samo besedičijo.

+ Krsta Cicvarić in novi volivni red. Z novim volivnim redom je znani demokratski branitelj in zagovornik g. Pribičević Krsta Cicvarić prav slabo zadovoljen. V »Beogradskem Dnevniku« bere demokratom težke levite, ker so glasovali za tako nazadnjaški zakon in pravi med drugim: »Upali smo, da dobimo po vojni boljše in dovršenejšo demokratijo, kot smo jo imeli prej. Namesto demokratije pa smo dobili kamarilo, ki nas spominja na najhujše čase v dobi Obrenovičev in doživeli smo sramoto, da nekaj perverzih polkovnikov (»bela roka«, op. ur.) odločuje o usodi države in nam preči, da bodo uničili še ono malo demokratije, kar je imamo. Najhujše pa je, da podpirajo reakcijo sami žumadijski samostanci (jedro demokratske stranke, op. ur.), ki so postali Pašičevi adjutanti. Zato naj se demokratje ne čudijo, če bodo glasovali pri prihodnjih volitvah dosedanji demokratski volivci z — republikanci!« — Tako pisanje g. Krste Cicvarića je jasen dokaz, da v demokratski stranki silno poka.

+ Od Italijanov podkupljeni listi. — »Pravda« trdi da so Italijani podkupili dva velika ameriška lista »Newyork World« in »Newyork Times«, da prinašata za našo državo sramotilne članke in informacije. — Mogoče je pa tudi, da imata oba lista v Jugoslaviji dopisnike, ki poročajo listom resnico o naših razmerah, ki vladi res ne delajo posebne časti, in da so Italijani v tem slučaju popolnoma nedolžni. Kdor dobro in pošteno vlada, temu se časnikarskih poročil ni treba bati, ker imajo tudi te vrste laži kratke noge.

+ Jasni se! V Berlinu se je vršilo te dni zborovanje francoske in nemške lige za človeške pravice. Govorili so predsednik nemškega parlamenta Löbe, bivši francoski naučni minister Buisson, bivši nemški poslanik v Varšavi grof Kessler, profesor na pariški Sorbonni Basch, nemški znanstvenik Einstein, francoski profesor na Sorbonni Bougel in vodja francoskih socialistov Renaudel. Francoski delegati so ostro obsojali francoski imperializem in militarizem.

+ D'Annunzio odklanja ponovno sodelovanje v reškem vprašanju. Kapitan Formisano in Gino Biasini sta v svojem in svojih prijateljev imenu zaprosila D'Annunzia, naj se zopet udeležuje na usodi Reke. D'Annunzio je odgovoril v daljšem pismu, v katerem sodelovanje odklanja in pravi: »Reško ljudstvo naj si samo izvoli svojega moža in samo naj išče svoj blagor. Jaz hočem ostati pri tem tuj.«

### Darujte za gladojoče v Rusiji!

pirjen nastopiti in občinstvo zabavati z najostudnejšimi popevkami predmestnih pohajčak in frivolnih blodnic. Drugi so oboževani s smešnimi očali iz raznobojne lepence spremiljali to opolzko petje na razna glasbila. Surovo občinstvo pa se je odzivalu temu nečednemu prizoru z divjim ploskanjem in huronskim vpitjem ter napajalo te reveže s slabim, žgočim alkoholom. Do solz ginjen je ostal Haüy in spominjajoč se besed svetega pisma: »Proklet naj bo kdor slepca zapeljuje na njegovih potih«, je sklenil svojo življenjsko nalogo posvetiti slepstvu. Še nobena roka se ni bila doteknila čudovitih energij in vrednot, ki počivajo v srcih slepcev; on je to storil in danes se dvigajo v vseh kulturnih središčih celega sveta prekrasni domovi, posvečeni plemeniti vzgoji teh najbednejših med bednimi. 19. marca letos, da navedem samo en slučaj, so slepci avstrijske republike slovesno obhajali stoletnico tega vzornega moža, ko so v razkošni ceremonielni dvorani bivšega dvora priredili nadvse dobro uspeli koncert, pri kateri je bila navzoča elita dunajske družbe, kakor tudi vsi sloji prebivalstva. Dvorana do zadnjega kotička polna.

Tudi naši slepci so hoteli, predno odidejo v Kočevje, kamor jih je dirigirala višja sila in predno zapuste svoje stare prostore v poslopju, ki je oddano drugim človekoljubnim namenom, javno pokazati Ljubljani da ure v zavodu niso bile izgubljene. Beračili in prosjačili niso naši slepci, niti en evetlični dan ni bil aranžiran za nje, ko so nas vendar po Ljubljani mahlodane vsako nedeljo nadlegovali za najrazličnejše namene, tako da je že Ljubljancem prosil Boga: prahu in evetličnih

### Dnevne novice.

— Ciril Kandut †. Dne 22. junija ob pol 4. uri zjutraj je umrl na Dunaju v bolnišnici usmiljenih bratov koroški duhovnik Ciril Kandut, v starosti 82 let. G. Kandut je dovršil l. 1914 v Celovcu bogoslovne študije, se je podal v Belgijo, da bi študiral socialne vede, a se moral vrniti radi izbruha svetovne vojne. Služboval je kot kaplan v Pliberku in pozneje od l. 1915 do 1918 kot vojni kurat na italijanski fronti. Ob prevratu je bil nastavljen kot kaplan v Borovljah in po plebiscitu v Prevaljah. L. 1921 se je podal na Dunaj, da bi nadaljeval višje bogoslovne študije. Pokojni je bil nadarjen, energičen, delaven, spreten, pobožen duhovnik. Slovel je kot govornik v cerkvi in zunaj cerkve, kot dober mladinski organizator, kot požrtvovalen narodnjak. — Za Koroško je smrt g. Kanduta hud udarec. Pokopan je bil v soboto, 24. t. m., na Dunaju na centralnem pokopališču. Njegovi rodbini izrekamo iskreno sožalje, vse duhovniške brate pa prosimo za memento. R. I. P.!

— Krajna kmetska zveza v St. Vidu priredi v nedeljo, dne 2. julija velik kmetški tabor v Dravljah pri Ljubljani s sledečim sporedom: 1. Ob 1. uri popoldne seja okrajne kmetske zveze, h kateri so vsi zastopniki krajinjskih kmetskih zvez nujno povabljeni. 2. Ob 3. uri popoldne pete litanije v cerkvi sv. Roka v Dravljah. 3. Po litanijah ljudski shod pred cerkvijo, na katerem poročata gg. narodna poslanca dr. Korošec in Brodar o gospodarskem in političnem položaju. Po shodu se vrši na vrtu pri Mihlnu prosta zabava. Ljudstvo iz ljubljanske okolice, pridi polnoštevilno!

— Katehetom. Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani je dovolilo za udeležence katehetskega kongresa v Zagrebu znižano vozno ceno. Priglašenci bodo pravočasno dobili legitimacije. Glede vožnje po državni železnici opozarjamo na oglas v »Slovenec« dne 23. junija. — V tork, dne 27. junija, od štirih do petih posvetovanje odbornikov kateh. društva in udeležencev kongresa; ob petih sledi predavanje vseuč. prof. dr. Ehrlicha. Vabljeni vsi. (Lokal: Posvetovalnica Jugosl. tiskarne.) — Tajnik.

— Sestanek sošolcev-duhovnikov L. 1899 se vrši letos pri St. Joštu nad Vrhniko dne 12. julija.

— Korošci pozor! Vsi oni Korošci, kateri so še državljani Nemške Avstrije, se morajo do 30. t. m. zglasiti pri tuk. nem. konzulatu radi potnega lista. — Udruženje koroških Slovencev v Ljubljani.

— Tržič. 25 letnica Društva sv. Jožefa in 15 letnica »Orla« ter blagoslov nove zastave se vrši dne 2. julija t. l. kot smo že poročali. Sredi priprav za slovesnost nam je umrl naš gosp. župnik Josip Potokar. V znak žalosti bi morali to slavnost preložiti, kar pa sedaj ni več mogoče; pač pa se bo spored slavnosti v toliko še spopolnil, da bomo po 10. maši 2. julija šli z godbo in novo orlovsko zastavo na grob g. župnika Potokarja, kjer bo godba zaigrala žalostinko, na to bo govor v spomin velezaslužnemu in nam vsem nepozabnemu župniku, in nato bo moški zbor zapel v pozdrav pokojnemu. Tako bomo s poklonitvijo pokojnemu ob grobu in z lepo uspelo slavnostjo 25 letnice pač najlepše proslavili njegov spomin in

dnevo reši nas, o Gospod! niti eno društvo ni zanje priredilo kakega javnega nastopa. Ne! Samozavestno so hoteli stopiti pred občinstvo in mu zaklicati: Le enkrat bi videl kak' solnce gor gre... solnce Tvoje naklonjenosti, solnce Tvojega sočutja, bela Ljubljana. Hoteli so pokazati svojo izurjenost in branju in pisanju v petju in glasbi; ne beračiti, ne; pa tudi oni hočejo živeti kakor drugi koristni člani človeške družbe, to so hoteli pokazati in res je bil določen dan 19. t. m. za javni nastop in sicer ob 8. uri v Filharmoniji. Ob 8. uri smo našli, reci in piši : 9 oseb občinstva, do konca se je dvorana napolnila s 70 osebami. Opazoval sem slepce. Zdelo se mi je, ko so vpraševali venomer ali je dosti ljudi in smo jim žal odkrito resnico priznali, kakor da bi iz mrtvega očesa njihovega kapljala grenka solza, ena za drugo in kakor da bi ustnice šepetale:

Le enkrat bi videl oblak nad menoj, bi vprašal ga glasno: Se jočeš z menoj?

Ne bomo tukaj razmotrivali je-li bilo premalo reklame, je-li temu kriva prislovnična zaspanost in apatija nas Ljubljancov, ki drugače radi apeliramo na svoja zlata srca. To je gotovo, da naše občinstvo, naša Slovenija še ni vzgojena za slepce. Ko smo večkrat peljali naše slepce na razne izlete, koncerte, procesije itd. in to so sami gorko želeli, smo večkrat slišali opazke, kakor: počemu pa te reveže vlačijo na dan in slično. Ne rečem, da plemenite duše niso nič storile za nje, ne, toda v celoti se je doslej premalo storilo. Hočete samo en primer? Avstrijska republika ima v vseh svojih večjih mestih zavod za slepe: kakor Dunaj, Gradec, Linc, Celovec itd. Vzemimo Gradec, kjer se je do prevrata

Franc Bonač:

### Našim slepcem v slovo.

Le enkrat bi videl kak' solnce gor gre.

Kdorkoli je po 9. uri zvečer umerjal svoje korake po samotni Stari poti za »Leoniščem«, kjer se dviga ponosno poslopje bivšega zavetišča za onemogle in nezdravne, se mu je zdelo, kakor da gre mimo velikanske grobnice ali tihega, pozabljenega gradu, nekdanjega kotišča nasilstev in zavratnosti. Niti ena žarnica ali lučica ni prodirala z dobrohotnim sojem na poznega šetalca, nemo in resnobno je štrlelo zidovje v gluho noč in v poslopju samem kakor dih smrti. In vendar ko je zasnil dan, je zablestela vsako jutro tudi v srcih in dušah najbednejših sinov in hčera našega rodu (kajti uprav tem je ljubezen nakazala te prostore) jaka notranja sila in čudovita življenjska moč. Pa je pulsiralo življenje, da si strmeč se vprašal: so li res to naši ubogi slepci? Kakor da bi skakljaj žuboreč studenček, poln drznosti in smelosti preko razoranih čeri in čemernih sivih skal. Zadonel je srebrnozvočni smeh slepe dece, ki se je pojala po vrtu in nalik mladim žrebetom na paši, poskakovala same razigranosti. Kakor da bi bil ves zavod en sam glasbeni konservatorij, tako so doneli glasoviri, harmoniji in violine. Vmes pa so pod večšo roko starejših gojenk brenkale citre, v vojni oslepeli invalidi so pa v poredni gorenjski nasmeh nabirali gube svojih harmonik. Pa se je zopet dvignil proti nebu, kakor plameteča raketa, divni spev poveličanja, slave ter obenem prošnje slepčeve do lastnega Stvarnika, da si ves prevzet prisluškoval tem glasovom in

tedaj razumel, kako je baš ravno naš Meštrović hotel ovekovečiti v svojem kosovskem templju, najboljšega v narodu, slepega guslarja, ki hodeč od sela do sela, od koče do koče bodri svoje sonarodnjake, opeva »slavno pogibij«, krepki vero narodovo, vzdržuje vezi notranjega edinstva, nevidnega carstva in sokoli svoje pleme na boj za krst častni i slobodu zlatnu.

Dasi večina odraslih naših slepcev v tujini vzgojena, skoro ne razumevajoča leta 1919 materni jezik svoj, kako kmalu se je oprijela ljubkih naših narodnih pesmi in kako ponosno so iz njihovih grl donele naše domorodne marseljeze in druge umetne skladbe.

Če si pa stopil v učilnice, si videl lahko kako so naši Tončki, Albinčki, Marice itd. pod spretnim vodstvom usmiljenk napredovali v čitanju, pisanju itd. in da, pa prav zares, tudi preskočili v tem marsikakega šolarčka z zdravimi očmi. V delavniceh so pa odrasli pridno spletali košare, stole, stojala za cvetlice itd., izdelovali krtače in slično, dekleta pa so urno opravljale svoja prelepa ročna dela. Torej ena sama himna življenju in delu ter plemeniti zabavi posvečena in vsaki dan na novo odpeta, vedno lepa, vedno sveža. Ne pozabni Valentin Haüy, oče slepstva in največji njihov dobrotnik, ti si jim začrtal pot, ti si presekal s čudovitim žarometom njih temo in jim pokazal navzgor iz prepodov. Uprav pred sto leti je opazoval ta mož v Parizu, kako je bil neki zakotni gostilničar zbral skupaj 10 slepcev in jih na ogaben, grotesken način oblekel in maskiral, samo zato, da bi napolnil prostore svoje »špelunke«. En slepi revež je moral z oslovskega ušesi in pavovim repom našo-

izpolnili njegovo srčno željo po 25 letnici, o kateri je govoril malo pred smrtjo in jo tako iz srca želel dočakati! Z delom za našo 25 letnico proslavimo njegove velike zasluge za naše društvo sv. Jožefa in za naše Orle. Zato naj gotovo vsako društvo iz cele Gorenjske od Ljubljane do Kranjske gore prihiči ta dan 2. julija v Trzič! Narodne noše, kroji, konjeniki, društva z zastavami naj pridejo polnoštevilno. Naj bo ta 25 letnica in slavnost proslava tudi pokojnega našega g. župnika Bog živil! Na svidenje 2. julija v Trziču!

— Vič. 2. julija obhaja naše k. s. društvo 20-letnico ter ima večjo prireditev. Vabimo ljubljanska in okoliška društva.

— Ponesrečen fašistovski pohod na Kobarid. »Era Nuova« poroča iz Vidma, da so bili čedadski in videmski fašisti, ki so šli zaradi požarovanega spomenika na Krnu na kazenski pohod proti Kobaridu, na križpotju pred mestom sprejeti z ognjem iz pušk ter so se morali vrniti. V Vidmu je vsled tega nastal silen vihar, po zidih so nabili hujskajoče letake. Oblasti so pa poslale proti Kobaridu »ojačenja orožništva in kraljevih straž«. Upajmo, da si bodo fašisti na Goriškem polomili zobe.

— Zrelostni izpiti v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano so se vršili 21., 22. in 23. junija pod predsedstvom predsednika višjega šolskega sveta g. dr. St. Beuka. Uspeh je bil sledeči: Bergant Janez (z odliko), Debeljak Tine (z odl.), Dolenc Jože, Eržen Janez, Fajdiga Vilko (z odl.), Hladnik Janko, Jankovič Jože, Klemenčič Alfonz (z odl.), Kosmač Janez, Magister Jože, Odar Lojze (z odl.), Piščanec Tone, Podobnik Jože, Puc Franc (z odl.), Ruter Stanko, Sedej Viktor (z odl.), Sošič Ludovik (z odl.), Teršelič Martin, Umek Janez (z odl.), Urankar Pavel (z odl.), Vidan Jože, Werbole Rudolf, Zerovec Franc. — Izmed 23 kandidatorov je 10 odličnjakov, ostali vsi soglasno. Zrelostni izpit je napravil kot eksternist tudi g. Jos. Dobrošek, policijski revirni nadzornik v Ljubljani.

— Toča je pobila v Trziču na Dolenjskem dne 22. junija popoldne. Toča se je usipala pol ure kakor orehi debela v toliki množini, da je tla pobelila, kakor bi zapadel sneg. Uničena je žetev, koruza, krompir in vinogradi. Po nekod so vinogradi kar goli, trte skoro brez listja in brez grozdja. Ljudstvo je kakor obupano! Poslanci, izposlušajte nam pomoč!

— Grozen umor je izvršil v Trziču na Dolenjskem Jožef Zadnik na svoji sinahi M. Debevc na belo nedeljo. Ubil je s sekuro, potem pa sežgal v peči; s pepelom pa pognojil njivo in zaoral. Šele po dveh mesecih je prišel zločin na dan, baje po njegovih mali hčerki Evi.

— Eksplozija v predilnici in tkalnici v Trziču. V trzički predilnici in tkalnici v »Lihntar« sta se v teku osmih dni pripetili dve eksploziji. Pri prvi ni bilo razen materialne škode nobenih nesreč, čeravno so tik nad glavami delavcev popokale skoro vse šipe. Druga eksplozija, ki se je izvršila ravno pri tem stroju, je bila katastrofalna. Vseled velikega poka je v tovarni nastala splošna panika. Poleg škode, ki jo cenijo blizu 1 milijona kron, je bil smrtno-nevarno poškodovan Alojzij Šom, »Lihntar«, ki je tudi po preteku petih ur y strašnih bolečinah izidil v ljubljanski bolnišnici. Pripeljali so ga domov v Trzič, kjer je bil 24. junija pokopan. Vsled tega apeliramo pristojno oblast, da stvar preišče, da se nerednosti odstranijo, tako, da ne bo v nevarnosti življenje v tovarni zaposlenih delavcev. Dolžnost tovarne pa je, da skrbi za vdovo pokojnika in njegove tri neposredne otroke.

— Namesto razbojnika ubil svojega brata. Županu v Pristini je bilo nedavno sporočeno, da se bliža kraju opasen razbojnik. Župan je takoj od-

vzgojevala večina naših slepcev. V zavodnem poročilu berem, da je ravno oblečena Štajerska samo leta 1921 darovala svojemu Odilien-Blindeninstitut 5.700.000 K. Tožiko so znašali stroški zavoda in so pokriti. Cela Slovenija je od leta 1918., ko so prišli prvi slepci v Ljubljano pa do danes, darovala vsega skupaj za svoje slepce nekaj nad en četrtilijona kron. — Koncem tega meseca odidejo naši slepci iz Ljubljane; »vdova tožna, zapuščenca mati Slovenija nima zanje prostora v svojem osrčju, saj kmalu niti ne bo vedela kam s svojimi bolniki. Slepici vpoštevajo težki položaj in odhajajo sicer žalostnih lic, toda v veseli nadi, da se kmalu povrne v nov, prelep dom, ki jim ga sčasoma postavi domovina, o kateri so sanjali v tujini. Duh Gregorčičev, ki je klical: odpri srce, odpri roke... — še živi med našim narodom. Vsem svojim dosedanjim dobrotnikom se prisrčno zahvaljujejo in obetajo iti naprej po začrtani poti dela, upanja in plemenitega razvedrila.

Mi Ljubljanci vam kličemo z Bogom ljubljani naši!

V poslopju, kjer ste doslej bivali, so visele tablice z napsom:

Kdorkoli naše zavetišče, kot dobrodošel gost obišče in ginjen gleda kaj je beda, naj zraven tudi se zaveda, da njim, ki mrak oči jim krije, v tem domu luč prosvete sijie.

Luč prosvete naj vam sijie še nadalje tudi v novem domu, toda ne zabite na prelestni soj one Večne Luči, ki je Pot, Resnica in Življenje. Skozi temo življenja naj vam bo On najboljši voditelj, učenik, mojster in svetovavec!

šel s puško, da počaka razbojnika v zasedi. Kmalu se mu je pričel bližati nek človek; misleč, da je razbojnik, ga je vstrelil. Pozneje je šele opazil, da je ustrelil svojega brata.

— Pobjasnilo. 22. t. m. je izšel v »Slovenec« preklje, ki ga je podpisal g. A. Škof. Naprošen izjavljamo, da g. A. (vgust) Škof, ki je usnar, ni identičen z g. A. (ntonom) Škofom, strojevodjo in g. A. (Itonzom) Škofom, delovodjo.

— Razpisano zdravniško mesto. Razpisuje se mesto psihiatričnega asistenta pri državnih dobrodelnih zavodih v Ljubljani. Interesentje se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

## Štajerske novice.

š Poslanec dr. A. Korošec ima na Petrovo, 29. junija ob 11. uri dopoldne na Gornjskem pri podružnici v Grajski vasi okrožni shod Slovenske ljudske stranke in Kmetске zveze za ves vranski in deloma celjski ter šoštanski okraj.

### BORZA.

Belgrad, 24. junija. (Izv.) Devize. Berlin 23.50, Budimpešta 8.05, Bukarešta 49.25, Italija 369, London 342, Newyork 75.25, Pariz 655, Prag 149, Dunaj 0.43, Solun 205. Valute. Nemške marke 25, romunski leji 48, dolarji 76.25.

Zagreb, 24. junija. (Izv.) Danes borza ni poslovala.

## Pogreb pisatelja Fr. Maslja-Podlimbarskega.

Včeraj popoldne se je ob ogromni udeležbi občinstva vršil pogreb pokojnega pisatelja Fr. Maslja-Podlimbarskega, avtorja romana »Gospodin Franjo«, ki ga je izdala pred vojno »Slov. Matica« in radi katerega je bil interniran izven domovine, kjer je tudi v priganstvu umrl. Krsta z zemeljskimi ostanki pokojnika, ki so jih prepeljali pred dnevi v domovino, je bila izpostavljena na mrtvaškem odru v Narodnem domu, odkoder se je tudi vršil pogreb. Po vseh ljubljanskih ulicah, kjer se je pomikal pogrebni sprevod, je tvorila špalir mladina ljubljanskih nižjih in višjih šol, kakor nešteto občinstva. Pred Narodnim domom je blagoslovil krsto monsg. Tomo Zupan ob asistenci župnika Ivana Vrhovnika in dr. Žiberta, nakar so združeni ljubljanski pevski zbori pod vodstvom g. Hubada zapeli »Vigred se povrne«. Na čelu sprevoda je jezдила sokolska konjenica, zatem je korakalo ljubljansko sokolstvo, vojaška godba, oddelek vojaštva, ljubljanske srednje šole s profesorji, železničarska godba, pevska društva z zastavami, zastopstvo Orlovske zveze, vseučiliška mladina, med njo katoliška akademška društva, zastopstva raznih drugih društev in korporacij, na kar so sledili vencji, med njimi venec pokojnikovih ožjih rojakov iz Krašnje ter venec društva slov. leposlovcev. Zatem je sledil voz z duhovščino, nato pa so nosili trnjevenec št. peterške Ciril-Metodove podružnice z napisom »Gospodin Franjo«, za tem vencem pa je peljal četveroprežni voz krsto s pokojnikovimi zemeljskimi ostanki. Za krsto so korakali pokojnikovi sorodniki ter rojaki, pokrajinski namestnik Ivan Hribar ter poveljnik dravske divizije general Dokič, vladni komisar na ljubljanskem magistratu dr. Senekovič, uradništvo pokrajinske uprave ter vseh drugih državnih uradov v Ljubljani, zastopstvo mestnega magistrata, zastopniki raznih korporacij, med njimi odbor društva slov. leposlovcev ter odbor »Slov. Matic«, deputacija Udruženja jugoslov. novinarjev, vsi službe prosti častniki ljubljanske posadke ter mnogobrojno drugo občinstvo. Sprevod je zaključil zopet oddelek vojaštva. Ljubljana že dolgo časa ni videla tako veličastnega sprevoda; s svojo veliko udeležbo je dostojno počastila spomin velikega pokojnika in mučenika za jugoslovansko idejo.

Na pokopališču sv. Križa so po blagoslovu v cerkvi položili krsto v grobnico rodbine Furlan. Po pogrebnem obredu na pokopališču, ki se je izvršil v slovenskem jeziku, se je prvi poslovil od pokojnika pisatelj prof. dr. Lah, ki je bil med vojno s pokojnikom dalje časa skupno interniran. Svoj govor je pričel z besedami pesnika dr. Fr. Prešerna: »Ena se Tebi je želja spolnila, da truplo v domači Ti zemlji leži.«

V imenu društva slov. leposlovcev se je poslovil od pokojnika pisatelj župnik Fr. S. Finžgar z nastopnimi besedami: Dragi pokojnik! V imenu društva slovenskih leposlovcev eno gorko tovariško besedo na tvoj grob — naš Podlimbarski! Tako svež in jasen mi je v spominu tvoj — nekam v daljavo zarit, skoro mrk pogled, kakor sem ga tolikrat srečaval pri sejah Slov. Maticе. Hrepenel si nekam z žalostjo in upanjem v sru: Vleklo te je iz sužnosti v svobodo, od sovražnikov — k bratom. In tega kopnenja nisi mogel nositi zaklenjenega v sru. Dvignil si roko in pokazal slovenskemu narodu na Jug, pokazal z moško gesto, brez bojazni, kot mož, ki mu je več ideal kot vsakdanji kruh. Zaradi te svoje geste pa si nastopil, dragi pokojnik, svoj križevi pot — sovražna sila te je odtr-

gala od doma in ti postlala mrzli grob v tujini. Tujina je pokopala — tebe, pokopala pa ni tvoje ideje, ki je vzbrstela in obrodila sad.

Dragi pokojnik! Usojeno je menda v našem rodu, da so hodili vsi njegovi iskreni buditelji iste trnjeve steze: Od naših blagoslovnikov Cirila in Metoda, ki sta nam dala pismo in prvo knjigo, pa mimo pisateljev reformacijske dobe, mimo Prešerna, Keteja do Ivana Cankarja, vse do danes ista usoda: Za svoje vzore so želi trpljenje. Toda to nam ni povod za strah, to nam bodi pobuda trdnega upanja. Če so — in to so — kulturni narodni delavci le tista v biser strjena solza, ki jo iztisne iz svoje lastne bolečine morje naroda, potem je tudi ta narod klen in močan dovolj, da ni omagal doslej in ne bo omagal poslej.

Ob tvojem grobu dokumentira danes narod strnjen v eno, da se zaveda sebe — ker se zaveda tebe. In če je ta narod šel za tvojo gesto proti jugu, bo zrl ta narod neustrašen proti zapadu in severu, dokler ne prebije njegova volja in sila grobne stene ter ne pokliče v naročje skupne matere svoje neodrešene brate.

In takrat se bo pod to domačo rušo trikrat vzradovalo tvoje srce, kateremu sru danes tvoji tovariši za to moško tvojo besedo in za to odločno tvojo gesto, s priganstvom nagrajeno, izrekamo: Večni spomin tebi, zahvala in slava!

Občinstvo je pokojniku trikrat zaklicalo »Slava!«, nakar se je ob grobu zahvalil prirediteljem pogreba in vsem udeležnikom v priprostih besedah pokojnikov brat z željo, da bi bili vsi taki Slovenci, kakor je bil pokojnik, in da bi vsi tako ljubili svojo domovino, kakor jo je on.

Nato so pevci pod vodstvom g. Prelovca zapeli »Lepo našo domovino«, zatem pa je zaigrala železničarska godba ob grobu »Naprej zastava slave«, s čemer se je izpolnila želja pokojnega pisatelja, ki jo je izrekel pred smrtjo. Ko je igrala godba to slovensko himno ob grobu slovenskega pisatelja, ni bilo očesa, ki bi ne postalo rosno od ganotja ob misli, da se je priganjanemu mučeniku za slovensko stvar izpolnila samo ta skromna želja.

## Shod za нравno vzgojo.

Napovedani shod zoper nedostojno modo se je razvil v »shod za нравno vzgojo«, ki bo nepreklicno v ponedeljek, 26. jun., ob polosmih zvečer v Unionu. Shod sklicuje združeno ženstvo samo. Tudi govornice bodo same dame. Komur je mar za moralo in oliko — dobrodošel na shodu!

## Ljubljanske novice.

Izjava. Nekateri ljubljanski dnevniki so pisali pretekli teden v zadevi moje hčerke, kakor da so očetje jezuiti zakrivil, da je moja hčerka odšla od mene in kakor da so jo po sili odpeljali v samostan. Podpisani smatram za svojo dolžnost izjaviti javno, da se je s temi obdolžitvami delala očetom jezuitom velika in grda krivica. Očetom jezuitom in posebno gospodu patru rektorju izražam svojo iskreno in najsrčnejšo zahvalo, ker so mi otroka v težkem duševnem boju rešili. Liste, ki so o tej zadevi poročali drugače, pa prosim, naj krivico, ki so jo očetom jezuitom s svojimi poročili storili, popravijo. — Jože Šušteršič l. r.

Ij Vse dovoljeno? Že zopet agitirajo in razdeljujejo mladini po šolskih telovadnicah listine, vabila za sokolstvo in sokolske nastope. Zoper tako netaktno in nepedagoško ravnanje bi moralo nastopiti vsi pošteni katoliški starši, ne le posamezni, ki pošiljajo pritožbe našim listom. Ali je učiteljem in učiteljicam telovadbe vse dovoljeno? Govorilo se je, da je svoj čas višji šolski svet učiteljstvu prepovedal vplivati ali agitirati v šoli za katerokoli telovadno organizacijo. Kako pa nekateri to umevajo? Učiteljstvo telovadbe naj se zaveda, da ima pred seboj tudi otroke poštenih krščanskih roditeljev, ki ne puste pa ne puste, da bi se njih ljubljena deca zastrupljala s sokolskim, Cerki sovražnim duhom. »Če se bo to ponavljalo, bo kmalu konec naše potrpežljivosti« — tako govornjenje se čuje iz naših vrst. Sicer pa — — — saj upamo, da pridejo že skoraj drugi časi.

Ij Pogreb + prednice ljubljanskega uršulinskega samostana M. Maksimilijane Kolenc. Veličasten pogreb nepozabne pokojnice je nov, živ dokaz, kako Bog že v tem življenju poveljuje svoje zveste služabnike in kako izbira zanje na čudovit način tako plačilo, ki je v najtesnejšem stiku z njihovim zemskim delovanjem. Kot je pokojnica posvetila svoje življenje blaginji mladine, tako je določil tudi Bog ravno mladinski praznik sv. Alojzija za dan njegove zadnje proslave na zemlji. Njen pogreb ni bil žalni sprevod, bil je triumf, ki ga je pripravila hvaležna mladina uršulinki, žrtvujoči se za njo. Vse, kar je ljubila v življenju: mladina, netje, solnce in svetja, vse se je združilo, da jo spremi na zadnji poti k večnemu počitku.

Ob pol 6. uri se je začela zbirati na Kongresnem trgu šolska mladina: gojenci

Marijanišča, uršulinska vnanja ljudska in meščanska šola, uršulinska vadnica, notranja meščanska šola, višja gospodinjstva šola pri uršulinkah, gojenke uršulinskega učiteljstva, uršulinske Marijine družbe z zastavami. V cerkvi in na stopnjicah pred cerkvijo so tvorile špalir gojenke uršulinskega zavoda. Ob 16. uri so prenesli krsto s kora redovnic v cerkev, kjer jo je blagoslovil veleč. gg. provincialni vikar P. Hugolin Sattner. Pevski zbor ljubljanskih bogoslovcev je zapel pretresujočo žalostinko: »Uslihi nas, Gospod!« Nato se je razvil sprevod. Ob straneh paradnega voza so stopale belooblečene gojenke uršulinskega učiteljstva, noseč v rokah velike, krasne šopke junijskega cvetja. Krsta je bila pokrita z lepimi vencji hvaležnih častilcev blagopokojnice. Med pogrebnimi udeleženci so bili: pokrajinski namestnik Ivan Hribar, vseučiliški rektor msgr. dr. Aleš Ušeničnik, višji sodni svetnik Anton Bulovec, referent za bogočastje msgr. Viktor Steska, ravnatelj duhovskega semenišča, kanonik Ignacij Nadrah, mestni šolski nadzornik Maks Hočevar, magistratni svetnik Evgen Lah, zastopniki duhovskega in učiteljskega stanu in mnogoštevilno občinstvo, med njimi cela vrsta bivših hvaležnih učenk blage rajnice. Pri znamenju je zapel pevski zbor ljubljanskih bogoslovcev še v zadnji pozdrav pogrebno »Nad zvezdami«. Ganljiv je bil prizor na pokopališču, kjer so hvaležne gojenke med glasnim ihtenjem nasule v odprto jamo svežega cvetja in pokrile z njim tudi krsto, da je bila zagrnjena v dehteče svetilno odelo. Kakor je šla pokojnica skozi življenje, troseč cvetje na pota bližnjega, deleč vsem dobrote, tako jo je spremila hvaležna ljubezen do groba. Dobra, vzorna mati in prednica je našla svoj zadnji mirni dom v krogu svojih pred njo umrlih sester na pokopališču pri Sv. Križu, njena sveta duša pa se raduje v Njem, ki se mu je v veliki ljubezni popolno žrtvovala.

Ij Javno vprašanje g. vladnemu komisarju dr. Senekoviču. Ali vam je znano, g. vladni komisar, da se vršijo v parku v Zvezdi, ki stoji sredi mesta, vsak dan javni lovi na ptice? Ali ste že morda čuli, kako strelja kavarinar Krapež z ostrimi strelji v Zvezdi, da se ne plaše le ptice, ampak tudi ljudje, ki se v Zvezdi hlade? Kavarinar gosp. Krapež je zasedel del Zvezde, ves trotoar ob kavarni, zasesti hoče še ostali trotoar ob restavraciji, sedaj je začel prirejati še love na ptice. Ali vam je znano, g. komisar, da bi kaj takega v nobenem drugem mestu ne bilo mogoče in da drugod skušajo ptice v parke celo privabljati. Ljudstvo je ogorčeno ter dela komentarje k temu početju g. kavarinarja Krapeža, češ da je njemu vse dovoljeno. Osebito pa je ogorčeno občinstvo, ker gosp. kavarinar baje trdi, da ima dovoljenje od magistrata. Ali vam je, g. komisar, o takem dovoljenju kaj znano? Če vam je znano, Vas prašamo, zakaj je bilo to dovoljenje dano? Če ne, ali mislite ukreniti vse potrebno, da se tej samovolji g. Krapeža energično postavi meja. Vi ste danes čuvar Ljubljane in njenega gospodarstva. Na Vas je, da naredite red in dokažite, da g. Krapež ni več kakor Vi! Če pa tega ne morete, potem pa razpišite lov v Zvezdi saj na javni dražbi, da bodo tudi druge lovske družbe prišle na svoje.

Ij »Ljubljana« ima v ponedeljek točno ob pol osmih pevsko vsjo za ženski, ob pol devetih pa za moški zbor. Polnoštevilno! — Pevovodja.

Ij Cerkev sv. Florijana se prav pridno prenavlja in dela že zelo ljubek in prijeten vtis. Sedaj začne tudi akad. slikar Stenzen na svež omet slikati podobo na zunanji steni posneto po prejšnji sliki. Tako postane cerkva Zlostne Matere Božje kmalu kraj mesta Ljubljane.

Ij Šolska razstava na drž. realni gimnaziji na Poljanah. Dne 28. t. m. se otvori na tem zavodu razstava risb in slik iz prostoročnega risanja, ki bo javnosti pristopna. Na njen poset so vabljivi starši in vsi drugi, zlasti pa oni, ki hočejo ta predmet prištevati »veštini«. Razstava bo brezplačno odprta 28., 29. in 30. junija in sicer od 9. do 1. ure.

Ij Razstava risarskih in ročnih del gojenk liceja in ženske gimnazije se vrši od nedelje 25. t. m. do inkl. točka 27. t. m. vsaki dan od 8 do 18. ure. V torek 27. t. m. se pridruži tej razstavi tudi še ona kuharskih izdelkov gojenk licejske gospodinjstva šole. Zadržna bo otvorjena za obisk od 11. do 17. ure. Starši gojenk, prijatelji in znanci zavoda so vabljivi, da si razstavo ogledajo.

Ij Pogrebno društvo »Marijina bratovščina« opozarja člane na sklep zadnjega občnega zbora, da se pobira naknadni donesek po 30 K za vsakega člana dne 28. junija od 2.—5. popoldne in 29. junija od 9.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne v društvenem lokalu Hrenova ulica 7. Obenem opozarja odbor na sklep, da se smatra izstopivim vsak član, ki dolguje enoletni prispevek. Novi člani se sprejemajo vsak dan od 1—2 popoldne v društvenem lokalu.

Ij Policijska kronika. Črno pleskano kolo je bilo ukradeno trgovskemu vajencu Rudolfu Frayerju. — Delavcu Francu Koširju je bil v Spodnji Šiški ukraden rjav jopič, v katerem je imel nad 600 kron denarja. — Vlomljeno je bilo v Tičarijevo trgovino na Sv. Petra cesti. Vlomilec je odnesel 1116 kron in 30 svinčnikov. Vlomilca so prijeli.

Ij Iz državnega vzgojevališča v Ljubljani je pobežnil Franc Pesl iz Velike Nedelje.

Ij Našla se je denarnica s srednjo vsoto denarja. Dobi se na stojnici Terezija Kaplja — Vodnikov trg.

Ij Ženska ura, sberna, se je našla pred nekaj dnevi pred mlekarno na Mestnem trgu. Spravljena je pri vratarju v franciškanskem samostanu.

c Praznik presv. Sreca Jezusovega v cerkvi sv. Jožefa. Ves dan od pol 6. ure zjutraj do pol 8. ure zvečer je izpostavljeno Najsvetejše. Ob 6. uri zjutraj skupno sv. obhajilo; ob pol 11. uri pa slovesna sv. maša. Zvečer je ob pol 8. uri obhod z Najsvetejšim in nato posvetitev družin presv. Sreca. — Ta dan dobe verniki v tej cerkvi popolni odpustek kolikorokrat obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. Očeta.

**Moška in mladeniška Marijina družba**  
Križankah se udeležijo danes zvečer ob pol 8. uri z društveno zastavo obhoda povodom sklepe pobožnosti v čast presv. Sreca Jezusovemu v cerkvi sv. Jožefa. Želi se polnoštevilne udeležbe. Po cerkvenem govoru se zbiramo pred vhomom pri zastavi.

**Orlovski vestnik.**

**NOVA ORLOVSKA ZASTAVA RAJHENBURSKEGA »ORLA«.**

Čč. šolske sestre v Mariboru so v tem letu napravile dve krasni orlovski zastavi: prvo za »Orla« v št. Petru v Ljubljani, drugo za »Orla« v Rajhenburgu po načrtu akad. slikarja Vurnika. Po kompoziciji sta si obe zastavi precej enaki. Zato velja ocena šentpeterske zastave v »Slovenec« tudi za rajhenburško.

Čast čč. šolskim sestram, ki so mojstrsko dovršile krasno delo!

Blagoslovitev rajhenburške orlovske zastave se vrši dne 29. junija, na praznik sv. apostolov Petra in Pavla. Glavna slavnost se začne ob 10. uri dopoldne. Ob pol 9. uri sprejem gostov iz Hrvaške, ob pol 10. uri onih iz Slovenije na kolodvoru. Od tam gre sprevod z godbo po trgu v lursko cerkev, kjer bo mil. g. kanonik Mešiček iz Brezice blagoslovil novo zastavo, katere kumica bo gospa Škoberne, soproga narodnega poslanca iz Dovškega. Nato bo pridigal mgč. gospod dr. Anton Medved, profesor v Mariboru in rajhenburški rojak. Sv. mašo bo celebriral mil. g. opat trapistov Epalle v škofovih insignijah.

Po sv. maši se vrši orlovski tabor na slavnostnem prostoru pri kaplaniji. Popoldne ob

3. uri javna telovadba z veliko ljudsko veselico. Na orlovskem taboru govori g. dr. Basaj, predsednik Orlovske podzveze; nar. poslanec Škoberne i. dr.

Zato 29. junija vsi v Rajhenburg! Vsa društva iz Dolenjske in Štajerske in orlovski odseki naj pošljejo kar največje število ta dan v Rajhenburg, obenem društvene in orlovske zastave. Dobrodošle tudi narodne noše! Vsi odseki naj prijavijo vsaj približno število udeležencev, da se bo pravočasno poskrbelo za kosilo po gostilnah. Ne odlašati s prijavi! Člani orlovske organizacije imajo od Litije do Sisaka polovično vožnjo po južni železnici.

Na veselo svidenje v Rajhenburgu dne 29. junija!

**Velikanska udeležba bratov Hrvatov na orlovskem taboru v Rajhenburgu.**

Zanimanje br. Hrvatov za naš orlovski tabor je veliko. Čez 500 jih je že zdaj prijavljenih. Pridjejo s svojim pevskim in tamburaškim društvom. Tudi nastopi hrvatski Orel pri telovadbi in prostih vajah samostojno. Bratje Hrvati, srčno pozdravljeni! Dobrodošli!

**Polovična vožnja za orlovski tabor v Rajhenburgu!**

Vsi člani orlovske organizacije, ki se udeležijo orlovskega tabora v Rajhenburgu dne 29. junija, imajo pravico do polovične vožnje na južni železnici od Litije do Sisaka. Od svoje postaje do Rajhenburga naj vzamejo ceilo karto, katere ne smejo oddati v Rajhenburgu na kolodvoru, ampak jo pridržijo za vožnjo nazaj. Zato upamo, da se bo udeležilo slavnosti veliko število orlovskih odsekov!

**Šentpeterski orlovski okrožje priredi na praznik 29. t. m. okrožno javno telovadbo v Smedniku.** Ker je to edina letošnja prireditev tega okrožja, vabimo, da se je v obilnem številu udeležijo in daste duška delu katoliške mladinske organizacije. Odpeljemo se z pol 12. vlakom do Medvode, ob pol 3. uri litanije v Smedniku, nato javna telovadba. Pri telovadbi govori g. dr. Puntar iz Ljubljane. Pri prireditvi svira polnoštevilna salezijska godba iz Rakovnika. Na svidenje v Smedniku. Bog živi!

Šentpeterski Orel ima v ponedeljek ob pol

8. uri zvečer važno sejo. — **Predsednik, Orlovska slavnost v Dol. Logatcu, Vrhniško okrožje** »Orlov« priredi obmejno javno telovadbo na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. junija 1922. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Kraji ob progi južne železnice iz Ljubljane v Logatec imajo ugodno zvezo, in sicer z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 2.35 uri popoldne — odhod iz Logatca ob 9.45 uri zvečer. Sodeluje godba Zveze Jugoslov. železničarjev iz Ljubljane. K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

**Turistika in sport.**

S. K. Slovan. Dopisi naj se pošiljajo na sledeči naslov: A. Bucik, Sv. Petra cesta 3, II. Obnemem se pozivajo vsi člani, ki še niso plačali članarine, naj isto nemudoma store, ker je rok vplačila že potekel. V nasprotnem slučaju naj se vrnejo poštne položnice.

**Prerod, ženska moda in »Naprej«.**

Od odlične strani smo prejeli: Gospodje pri »Napreju« se hudujejo nad »Kalanovim Prerodom« in nad shodom, ki je sklican zoper nesramno žensko modo v Ljubljani, češ, »malo žensk poznamo, ki bi se šopirile s tako modo in »Prerode bi storil bolje, da skliče shod zoper draginjo«. Ta je pa dobra! Zoper draginjo naj skliče — Prerod shod! Kako pa nastaja draginja? Ali morda niso ženske same s svojo modo skrivne draginje ter jo pospešujejo? Ali zahtevajo morda trgovci, da morajo ženske nositi drag klobuk, krilo, nogavice, čevlje, vse ene in iste barve in iz najmanj trpežnega, prozornega blaga? Ter se polivati z dragimi laži-parfemi, ki človeku sapo vzpejo, če gre na ulici mimo? Ali morda ne ve »Naprej«, da pr. take laži-nogavice, ki stanejo več kot 200—300 K za par, trpe le 5 do 6 dni, potem so pa strgane? Ali »Napreju« morda ni znano, da lakasti in druge vrste laži-čevljički iz rokavičarskega usnja, ka-

tere nosi v Ljubljani — z malimi izjemami, — vsaka ženska, vzdrže le par tednov na ulici, nakar mora nositeljica nove kupiti? Poznamo pri nekem oblastvu v Ljubljani uradnico-tipkarico, ki ima 3000 K mesečne plače. Sama je pravila, da si je kupila lakaste polčevljičke, ki so po 17 dnevni noši šli narazen ter stali 1200 K ter tanke nogavice, ki jih je nosila 5 dni, na kar so bili strgani, a so stali 280 K. V 3 tednih je izdala 1500 K, ne da bi od tega kaj imela. Ali se sme ta ženska pritoževati nad draginjo ali nad slabo plačo? Prepuščamo sodbo našim čitateljem. Ali »Naprej« ni še čul česar o tem, da so naše matere — oblekle take obleke, kakor jih vidiš sedaj na ulici, n. pr. bele obleke, bele nogavice, bele čevljičke, le tedaj kadar so šle na »šištat« na »handelsbal« ali v Kazino na »officirsbal« ali v čitalnico na maškardo, — ali pa kadar so imele kopalne kostume v »Malem grabnu«. Če mu to vse ni znano, mu povemo to in svetujemo mu, da pogleda malo naokoli po naših ulicah. »Malo je žensk ki bi se šopirile z nesramno modo!« To se pravi poč! resnico staviti na glavo. Ravno obratno je res. *Malo je pametnih žensk, ki bi se ne šopirile z nesramno modo!* Saj vendar ni potreba družega, nego imeti na ulici odprte oči. Če bo to storil tudi »Naprej«, bo videl, da so krila naših žensk, ki so bila še pred par leti samo »fussfreie«, postala sedaj že »kniefreie in so na polu, da postanejo še bolj »freie«, in životna obleka, ki je bila poprej »halsfreie«, postala je »brust-, ärmel- in »schulterfreie«. Če se »Naprejevec« navdušujejo za »debarderke« na ulicah, — kajti noša našega ženstva dandanes je pravcata debarderkina noša, — jim na tem polju pošteno občinstvo ne bo sledilo. Vsaj mi smo mnenja, da senaše pošteno ženstvo ne bo hotelo več poniževati na nivo debarderk-demimondk: ki pravišljavo sedaj svoje neslavno vstajenje — a ne morda pri maškadaradah v plesnih dvoranah v velemestih, marveč na ulici v naši lepi »dolgi vasi«. Zato proč s kostumi debarderk in nazaj k poštenosti v obleki!

**KLAVIR**

(Stutzflügel) še dobro ohranjen po ugodni ceni naprodaj. Naslov pove uprava lista pod št. 2534.

**Voz brek** močan, za dva konja, pokrit, takoj naprodaj. Vprašati na Dunajski cesti 21. 2514

**Božjepotnikom na Brezje**

se priporoča za osebne vožnje na vse bližnje kraje, posebno na Bled po zmernih cenah IVAN BOLE, Brezje. 2428

**GOSTILNO**

v najem ali na račun išče samostojna gospa bodisi v mestu ali na deželi. Cenjene ponudbe pod »Gostilna 2488« na upravnishvo »Slovenca«.

**Mestno posestvo v Bosni**

naprodaj, dober predmet za spekul. Okrož. mesto, središče žel. zvez, s trg. prostori, 2 stanovanjema, tik kolodvora. 14.000 m<sup>2</sup> prima sadovnjaka, polja, prim. za stavb., prim. za trgovino, gostilno, vrtnarijo, se da razdeliti na 12 stavbišč. Naslov v upravi lista pod št. 2490.

**Kupim travnik ali njivo**

ob večji vodi. Ponudbe pod šifro: »OB VODI« na anončno družbo: ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 2531

**Kupim PARCELO**

ob tekoči vodi, z vodno silo na razpolago, ali vzamem MLIN v najem. Ponudbe pod šifro: »Vodna sila« na anončno družbo ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 2531

**Več gozdnih delavcev**

sprejem za sekane lesa. Delo je na akord in na dne. Plača po dogovoru. Natančna pojasnila daje Josip Mulej, na Spodnji Lipnici pošta Kamna Gorica pri Radovljici. 2505

**HARMONIJA** na piščalke, s tremi registri, popolnoma v redu, proda za vredno ceno PAITZ, Maribor, Pod mostom 14. 2428

**Mlin naprodaj!**

Stalna voda, blizu postaje, zraven šole in cerkve v lepem in prijetnem kraju. Prije tečaj z vsemi pritliklinami, lepi stanovanjski prostori. Elektr. razsv. Naslov pove uprava lista pod št. 2475.

**Naznanilo.**

Podpisana naznanjava slavnemu občinstvu, da sva prevzela

**hotel Lloyd**

v Ljubljani na Sv. Petra cesti. Točila bova prvovrstno vino. Najboljša kuhinja itd. Cene zmerne in točna posrežba. Sprejemajo se tudi učenke za poduk v kuh. — Se priporočata

Kati in Jože Korošec.

**Najcenejše otroške vozičke**, dvokolesa raznih modelov, vsakovrstni deli za razne stroje, pneumatica in zastopstvo malih pomožnih motorčkov za navadna kolesa: »TRIBUNA«, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4, Zvonarska ulica št. 1. Sprejmejo se tudi popravila.

**!!! AUTO !!!**

BENCIN OLJE MAST PNEUMATIKA VSA POPRAVILA IN VOZNEJE Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

**Gostilna Peternelova v Predvorju**

v neposredni bližini penzija Grintovec ima več lepih, na novo opremljenih sob za letovišarje. Cene zmerne, postrežba solidna. Voz na postaji Kranj, ako se pravočasno naprej naroči. 2512

**Lepota**

kože obraza, vratu, rok, kakor trdi lepa rast las se zamore doseči samo s razumnim negovanjem. Tisoč priznanj, je dospelo že od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller.

»Elsa« hitno mlečno mlo, najbolje blago, najfinejše »milo lepota«, 4 kosi z zamotom in pošt. nino 120 K.

»Elsa« pomada za obraz odstrani vsako nečistost kože, solčne pege, zaje-dance, gube i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in pošt. nino 80 K.

»Elsa« Tanochlan pomada za rast las krepi kožo glave, prepreči izpadanje, lomljenje in cepitev las, zapreči prhute in prerano osivelost i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in pošt. nino 80 K. **PRODAJALCI** ako naroče najmanj 12 kosov od enega predmeta dobé popust v naravi.

Razno: Lilično mleko 34 K; maslo za brko 10 K; najnovejši Hoga-puder dr. Klugera v vel. origin. skatljah 40 K; najfinejši Hoga sobni prašek v patent. skatljah 40 K; puder za gorpe v vročicah 8 K; sobni prašek v skatljah 12 K; v vročicah 8 K; Sobni dišava za perilo 12 K; Schampoon za lase 8 K; rumenilo 12 listkov 48 K; najfinejši parfem po 48 in 80 K; močna voda za lase 80 K. Za te razne predmete se zamot in pošt. nina računata posebej.

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica donja, Elsatrg 134, Hrvaško.

**Za prihodnje šolsko leto se sprejme na stanovanje in hrano deklica z dežele**, ki bi obiskovala v Ljubljani ljudsko šolo. Naslov pove upravnishvo lista pod št. 2528.

Iščem za svojo trgovino z mešanim blagom na deželi, starejšo in samostojno

**PRODAJALKO**

krščanskega mišljenja in lepega vedenja. Naslov pove uprava lista pod št. 2510.

**4000 kron nagrade**

kdor mi preskrbi stanovanje s 3 ali 4 sobami za takoj ali vsaj do jeseni, v novi zgradbi v Ljubljani. — Ponudbe pod: »MIRNA STRANKA 2284« na upravo.

**KUHARICA**

samostojna moč, katere je pripravljena opravljati tudi vsa druga hišna dela, dobi mesto pri mali družini na deželi. Plača po dogovoru. Naslov pove iz prijaznosti upravnishvo lista »Slovenec« pod št. 2422.

**Posestvo z vinogradi**

je naprodaj na Dolenjskem. Naslov pove upravnishvo »Slovenca« pod št. 2355.

**Kolesarji in cenjene dame**

Prepričajte se v lastno korist in oglejte si veliko zalogo dvokoles in otroških vozičkov novih modelov. — »TRIBUNA«, tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4. — TRGOVINA: Stari trg št. 28. 2389

**Razno perilo:**

a dame, gospode in deco priporoča tvrdka **A. & E. SKABERNE** LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

**Perfekten korespondent**

z večletno prakso, vešč slovenskega in nem. jezika ter strojepisja, se pod zelo ugodnimi pogoji sprejme. Starost nad 27 let. Vstop čimprej ali najkasneje 1. avg. Reflektira se samo na prvo moč. Ponudbe: Maribor, poštni predal št. 34.

**2 manufakturista**

dobra prodajalca, zmožna nem. in slov. jezika ter aranžiranja izlozb, se pod zelo ugodnimi pogoji sprejmeta. — Reflektira se samo na prvo moč. — Ponudbe: Maribor, poštni predal št. 34.

**Več spretnih šivilj**

za moško perilo kakor tudi več delavk, ki bi sprejele delo na dom, sprejemno takoj. Plača po dogovoru. Vprašati: Tovarna perila TRIGLAV, Vojvode Mišiča cesta 21, ali Kolodvorska ulica 8. 2463

**la strešnik**

iz najboljših cementov prodaja po solidni ceni **JOS. CLIHAR**, nasproti topničarski vojašnici. Največja zaloga cementnih izdelkov. —

**Iščemo cerkvenika**

za pokopališče. Vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. — Ponudbe na upravo lista pod »Cerkvenik« 2528.

**Mizarskega delovodjo**

z daljšo prakso, veččega izdelovanja finega pohištva, sprejme za stalno **VEČJA TOVARNA POHIŠTVA V LJUBLJANI.** Ponudbe in izpričevala naj se naslovijo na: **TOVARNA POHIŠTVA I. I. NAGLAS, LJUBLJANA.**

**Zahvala.**

Za vse mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja in ljubezni, ki smo jih prejeli povodom smrti nepozabnega gospoda

**Josipa Potokarja**

duhovnega svétnika, tržiškega župnika itd.

se vsem najprizirčneje zahvalujemo. Posebej iskrena hvala g. dekanu Koblarju, ki je vodil pogreb, preč. g. prijorju Valer. Učaku za pretresljiv poslovilen govor v cerkvi, vsej čast. duhovščini, ki se je udeležila pogreba, vsem tržiškim društvom, šolskim vodstvom, uradom, tovarniškim zastopnikom, ki so spremili pokojnika na zadnji poti. Iskrena hvala tudi cerkv. pevcem za ganljivo petje, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, ter vsem faranom, prijateljem in znancem, ki so v tolikem številu spremili pokojnega na zadnji poti! — Najlepo zahvalo izrekamo tudi za izredno, ljubezni polno skrb, s katero sta lajšala pokojnemu težko trpljenje oba gg. zdravnika dr. Hawlina in dr. Haus.

Tržič, dne 23. junija 1922.

Marija Potokar, mati.

Franc Vavpotič, Ciril Milavec, kaplana.

Ali ste že poslali naročnino?

**Otroški vozički**

dvokolesa, šivalni stroji, pneumatica za dvokolesa, motorji in vsakovrstni deli najcenejše v veliki izbiri. Cene na zahtevo. — Tovarna »Tribuna«, Ljubljana, Karlovska cesta 4 — Zvonarska ulica 1.

**Spalna soba**

smrekova in gramofon s 25 ploščami — dobro ohranjeno — se ceno proda v Rebrli 15. 2526

**Za Amerikance!**

Kmetija ob Osojskem jezeru, blizu Beljaka, naprodaj. Nova hiša s hlevom, podom, lepim stanovanjem, 19 oral njev, travnikov in gozda ob glav. cesti in pri železn. postaji. Ponudbe do 1. avgusta na upravo pod št. 2489.

**Summa theologica**

Tomazeva v 6 zvezkih, najnovejša izdaja 1910-15 na prodaj za kron 1500. — Ponudbe pod »Summa...« na upravo lista.

**ANTIKVITETA!** Nad 120 let star, vložen, dobro ohranjen **klečalnik** (Beistuhl) s ohranjen predalčki naprodaj; istotam tudi zbirka mineralij. Prekupčevalci izključeni. Naslov v upravi lista pod št. 2519.

**DVA DIJAKA**

sprejemem na hrano in stanovanje za prihodnje šolsko leto. Naslov pove upravn. Sloven. pod št. 2536.

**Jermena in gože**

za cepove, lepe biče, prave tržaške bičevnike in motvoz priporoča VELETRGOVINA OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9. — Kupim tudi ročni voziček.

**Mlinarski učenc**

se sprejme v umetnem mlinu; ponudbe pod »Poštenost«, poštno ležeče, Zalec. 2429

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša preljubljena mama, stara mama, sestra, tašča, teta, gospa

**Magdalena Ramovš roj. Igljč**

po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, nocjo ob 9. uri v 66. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Florijana ulica št. 19 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 24. junija 1922.

Ivana Igljč, sestra. Fran Ramovš, sin.

Emir pl. Schildenfeld, vnuk.

**Feller**

»Elsa« hitno mlečno mlo, najbolje blago, najfinejše »milo lepota«, 4 kosi z zamotom in pošt. nino 120 K.

»Elsa« pomada za obraz odstrani vsako nečistost kože, solčne pege, zaje-dance, gube i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in pošt. nino 80 K.

»Elsa« Tanochlan pomada za rast las krepi kožo glave, prepreči izpadanje, lomljenje in cepitev las, zapreči prhute in prerano osivelost i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in pošt. nino 80 K.

**PRODAJALCI** ako naroče najmanj 12 kosov od enega predmeta dobé popust v naravi.

Razno: Lilično mleko 34 K; maslo za brko 10 K; najnovejši Hoga-puder dr. Klugera v vel. origin. skatljah 40 K; najfinejši Hoga sobni prašek v patent. skatljah 40 K; puder za gorpe v vročicah 8 K; sobni prašek v skatljah 12 K; v vročicah 8 K; Sobni dišava za perilo 12 K; Schampoon za lase 8 K; rumenilo 12 listkov 48 K; najfinejši parfem po 48 in 80 K; močna voda za lase 80 K. Za te razne predmete se zamot in pošt. nina računata posebej.

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica donja, Elsatrg 134, Hrvaško.

Zahlevajte  
povsod

# CHARTREUSE

torčke

**M. Druškovič in drug**  
MARIBOR, Koroška cesta 39.

dražba  
z o. z.

Sprejme se:

1. knjigovodja  
bilančnik,

1. korespondent

iz železne stroke, zmožen slo-  
venščine, srbohrvaščine in  
nemščine. Ponudbe na:

Tovarna verig d. d., v Lescah pri  
Bledu. 2539

**15 letni vdovec** 39 let star, po-  
stave, neomadež. preteklosti, dobro situ-  
iran, s 4 otroki (3 hčerke, 1 omož. in 1  
sin, dijak na Francoskem), dela zmožen  
— hotelir, išče starejšo dekle ali vdovo  
brez otrok. Izključno samo Slovenke, ki  
so izgubile svoje imetje, čedne postave,  
vajeno gospodinjstva, štedljive, dobro si-  
tuirane ter neomadež. preteklosti in do-  
bre družice v bodočem življenju. Dobro  
in ugodno življenje. Tajnost zadržana.  
Ponudbe s slikami je poslati na Milana  
Ristič, hotel »Tetovo«, Balkanska ul. 62,  
Beograd. 2511

**Električni stroji proizvod  
A E G, električni števeci  
proizvod A E G,**

žarnice Tungaram, vse elektroteh-  
nične potrebščine v zalogi po ugod-  
nih cenah.  
Elektrotehnična tvrdka  
**KAROL FLORJANČIČ, CELJE.**  
Proračuni brezplačno. 2524

**!! POSESTVO !!**

obstoječe iz dveh zidanih enonadstropnih  
hiš, mlina, žage, 4 njiv, gozda in veli-  
kega sadnega vrta, se po ugodni ceni  
proda. — Natančno se poizve pri last-  
niku. Naslov pove uprava pod št. 2413.



**GRAMOFON**

dobro ohranjen se ceno pro-  
da. — V. V. Lončarska steza  
št. 6. 2520

Naprodaj je **POSESTVO**

oddaljeno 5 minut od Novega  
mesta. — Več pove lastnik  
**FRANC ZURC**, Zabja vas 35,  
pošta Novo mesto. 2249

## Original LANGEN & WOLF

**Motorji** za vse vrste go-  
riva, stabilni  
in vozeči  
**Lokomobile**  
**Lokomotive**  
**Dieselmotorji**

**Motorni čolni**  
za sidra. Tračne in  
krožne žage. Motor-  
ni valji za ceste  
**Vitla** na sesalni plin od  
drvenih odpad-  
kov je najceneja  
pogonska. moč  
**Motor**

Glavno zastopstvo  
za Jugoslavijo **OTOKAR UHLIČ**  
Poslovnica za promet proizvoda tvornice motorjev in strojev  
Langen & Wolf, Wien  
**ZAGREB, Bregovita 5 - dvorišče III.**

## Prostovoljna javna dražba

pohišta (jedilna soba, spalna soba, pohišstvo za sa-  
lon in drugo) se vrši dne 1. julija 1922 popoldne od  
3. ure dalje na Turjaškem trgu št. 5-II. levo. 2494

## Gospodarska zveza v Ljubljani mlekarski oddelek

nudi iz svojih mlekarn in sirarn cenj. trgovcem in  
konsumentom po najnižjih dnevnih cenah:

Ia domači ementalški sir, polnomastni trapistovski,  
polmastni groyerski in tilsitski sir, sir Imperial Jog-  
hurt in z dvojno smetano; nadalje Ia namizno in čajno  
maslo, joghurtovo kisló mleko, sveže pasterizirano  
mleko itd.

Ima v zalogi vse mlekarske stroje in potrebščine za  
preizkušanje mleka, za izdelovanje masla in raznih  
vrst sira za mlekarnice in gospodinjstvo.

## Cevi iz kamenine

prvovrstnega domačega proizvoda, ima stalno v za-  
logi: »OBNOVA«, gradbena dr. z o. z. Ljubljana.

## JUGOSLOVANSKA SIEMENS d. d.

Direkcija v ZAGREBU, Draškovičeva ulica št. 23  
Zastopstva v Beogradu, Sarajevu in v Ljubljani

Zastopstvo v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 13

Brzajavni naslov: Jugoslemens Ljubljana :: Telefon št. 102

Zgradba elektrarn, naprava za proizvodnjo in oddajanje  
električne energije za industrijo, rudarstvo in poljedelstvo,  
dobavljanje električnih strojev, aparatov in potrebščin za  
izmenični ter istomerni tok, brezplačno izdelovanje pro-  
jektov, primerne cene.

# Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

## POZIV

### k subskripciji novih delnic XII. emisije.

S sklepom občnega zbora delničarjev od dne 24. aprila 1922 k temu pooblaščenim upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je sklenil  
provesti zvišanje delniške glavnice

**od K 50,000.000.— na K 80,000.000.—**

z izdajo

**75.000 novih delnic po K 400.— nom.**

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem pripada pravica subskribirati na podlagi  
5 starih 2 novi delnici po tečaju K 650.— tel quel. Odlomki delnic se  
ne vpoštevaajo.

2. Novi delničarji morejo subskribirati delnice po tečaju K 850.—  
tel quel. Repartacija teh delnic je pridržana upravnemu svetu. Za ne-  
dodeljene delnice se vplačila vrnejo do 31. julija t. l.

3. Protivrednost subskribiranih delnic je vplačati takoj pri sub-  
skripciji.

4. Subskripcija se vrši od 15. do 30. junija 1922.

5. Kot subskripcijska mesta so določena:

a) Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Bre-

žicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu,  
Ptujju, Sarajevu, Splitu in Trstu.

b) Hrv. Slav. zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu.

c) Beogradska ujedinjena banka v Beogradu, Hotel Moskva.

č) Živnostenska banka, filijalka Wien na Dunaju.

d) Živnostenska banka v Pragi.

6. Nove delnice so deležne dobička za drugo polovico leta 1922.,  
opremljene s polkuponom št. 22 in se izročijo subskribentom proti vrnitvi  
začasnih potrdil do konca leta 1922.

7. Azijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdajnih stroškov in  
pristojbin pokojninskemu in stavbnemu rezervnemu fondu banke.

8. Uspeh emisije je zajamčen po garančnem sindikatu.

V Ljubljani, dne 7. junija 1922.

Upravni svet.

